

Ministerie van Economische Zaken en Klimaat

Uitsluitend verzonden via internetconsultatie.nl

WarmtelinQ

p/a Gardens Business Centre

Anna van Buerenplein 41
(2e etage)

2595 DA DEN HAAG

info@warmtelinq.nl

Datum	Van
21 mei 2024	R.E.J. Bos en T.J. Keia
Ons kenmerk	Aantal bijlagen
24.WLQ-C&R / 720	1

Onderwerp

Reactie WTS op consultatie Besluit collectieve warmte

Geachte heer/mevrouw,

Op 22 april 2024 ontvingen wij uw uitnodiging om te reageren op de consultatieversie van het Besluit collectieve warmte (het **Bcw**), ter nadere uitwerking van de Wet collectieve warmte (de **Wcw**). Wij hebben het Bcw met belangstelling gelezen en maken graag gebruik van de mogelijkheid om hierop te reageren.

Deze reactie is opgesteld door WarmtelinQ Transport Services B.V. (**WTS**), een indirecte 100% dochtervennootschap van N.V. Nederlandse Gasunie (**Gasunie**). Gasunie heeft in 2019 de opdracht gekregen om warmtetransportinfrastructuur in Zuid-Holland te ontwikkelen (inmiddels bekend onder de naam **WarmtelinQ**). WTS is de beoogd warmtetransportbeheerder van WarmtelinQ en heeft haar reactie dan ook opgesteld vanuit het perspectief van de warmtetransportbeheerder.

Het Bcw stelt nadere regels over, onder andere, de aanwijzing van een warmtetransportbeheerder, de financiële regulering door de Autoriteit Consument en Markt (de **ACM**) en de periodiek door de warmtetransportbeheerder in te dienen warmtetransportinvesteringsplannen en exploitatieplannen. Wij waarderen de duidelijkheid – en dus rechtszekerheid – die deze nadere regels ons geven.

Via deze weg willen wij graag onze opmerkingen, zorgen en vragen ten aanzien van het Bcw bij u onder de aandacht brengen (zie bijlage 1: artikelsgewijs commentaar).

Wij merken ook graag op dat wij begrijpen dat u (het moment van) de inwerkingtreding van de Wcw en het Bcw niet in eigen hand hebt en u er hard aan werkt om de inwerkingtreding zo spoedig mogelijk te laten plaatsvinden. Wij stellen dat zeer op prijs. Zoals u weet, is het voor ons van groot belang dat de Wcw en het Bcw zo spoedig mogelijk in werking treden. Het is ons doel om WarmtelinQ, conform planning, in oktober 2025 in bedrijf te stellen. Er is ons veel aan gelegen dat op dat moment de benodigde wet- en regelgeving van kracht is, zodat WTS vanaf het begin zal zijn aangewezen als warmtetransportbeheerder van

WarmtelinQ

Datum: 21 mei 2024

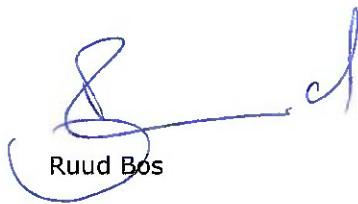
Ons kenmerk: 24.WLQ-C&R / 720

Onderwerp: Reactie WTS op consultatie Besluit collectieve warmte

WarmtelinQ, de (tarief)regulering vanaf het begin geldt en ook vanaf het begin sprake is van toezicht door de ACM.

Wij gaan graag met u in gesprek over het Bcw en onze reactie daarop. Mocht u naar aanleiding van onze reactie vragen hebben, laat het ons dan gerust weten.

Met vriendelijke groet,
WarmtelinQ Transport Services B.V.

Ruud Bös

Tako Keja

BIJLAGE 1 – ARTIKELSGEWIJS COMMENTAAR

Algemeen

- **Begripsbepalingen:** wij hebben u eerder de suggestie gedaan om de definitie van de begrippen ‘warmtetransportnet’ en ‘warmtetransportaansluiting’ aan te passen en de definitie van het begrip ‘warmtetransportsysteem’ toe te voegen.¹ Het ‘warmtetransportsysteem’ bestaat aldus uit het warmtetransportnet en de warmtetransportaansluitingen tezamen. Indien u deze suggesties overneemt, moet in voorkomende gevallen in het Bcw het woord ‘warmtetransportnet’ worden gewijzigd in ‘warmtetransportsysteem’, al naar gelang het gehele transportsysteem wordt bedoeld (warmtetransportnet en warmtetransportaansluitingen tezamen: ‘warmtetransportsysteem’) of slechts het ‘warmtetransportnet’ (zónder de warmtetransportaansluitingen).
- **Onbenoemde delegatiebepalingen Wcw:** in het Bcw worden enkele delegatiebepalingen in de Wcw onbenoemd gelaten, te weten: artikel 5.1 lid 9 Wcw, artikel 5.4 lid 7 Wcw en artikel 7.26 lid 11 Wcw. Voor de volledigheid zou het wat ons betreft goed zijn om ook de nu nog ontbrekende delegatiebepalingen in het Bcw te benoemen.

Hoofdstuk 5. Warmtetransportnetten

- **Artikel 5.1 lid 3 en artikel 5.2 lid 3:** het kan tot maximaal elf maanden duren voordat WTS, nadat zij daartoe een verzoek heeft ingediend, wordt aangewezen als warmtetransportbeheerder van WarmtelinQ.² Gelet op het beoogde moment van inbedrijfstelling van WarmtelinQ (1 oktober 2025) is het wat ons betreft wenselijk dat WTS zo snel mogelijk na inwerkingtreding van de Wcw en het Bcw als warmtetransportbeheerder van WarmtelinQ wordt aangewezen. Wij zouden het dan ook op prijs stellen als de aanwijzingsprocedure van WTS zo snel als mogelijk kan worden doorlopen en, indien mogelijk, al enige tijd vóór de inwerkingtreding van de Wcw en het Bcw kan worden voorbereid. Wij gaan hierover graag met u in gesprek.
- **Artikel 5.2 lid 2, onder e, onder 1°:** het is ons niet geheel duidelijk wat wordt bedoeld met ‘het systeem voor kwaliteitsbeheersing’. Wij begrijpen dat de aanvrager moeten kunnen aantonen dat hij in staat is om voldoende kwaliteit te leveren bij het vervullen van de

¹ Zie de notitie van 13 maart 2024 van WTS aan EZK (Wetsvoorstel Wcw | vragen, suggesties en aandachtspunten).

² De beslistermijn van de ACM is maximaal acht weken, plus eenmalig maximaal vier weken verlenging. De beslistermijn van de Minister is maximaal zes maanden, plus eenmalig maximaal acht weken verlenging.

wettelijke taken van een warmtetransportbeheerder, maar wij hebben geen beeld bij welk 'systeem' de aanvrager daarvoor zou moeten inrichten. Wij zien op dit moment ook niet de toegevoegde waarde in van het bepaalde onder 1° ten opzichte van het bepaalde onder 2°, te weten: 'een beschrijving waaruit blijkt dat de aanvrager systemen en processen heeft om te voldoen aan de gestelde taken'. Het bepaalde onder 2° volstaat wat ons betreft: op grond daarvan zal de aanvrager al moeten aantonen dat hij systemen en processen heeft om zijn taken goed te kunnen uitvoeren. Indien u het bepaalde onder 1° wenst te behouden, zien wij graag in de nota van toelichting een nadere onderbouwing van wat exact met het bepaalde onder 1° (een systeem voor kwaliteitsbeheersing) wordt bedoeld.

- **Artikel 5.2 lid 2, onder e, onder 3°:** het is ons niet geheel duidelijk welke dienstverleningscontracten worden bedoeld. Gaat het om contracten ten aanzien van werkzaamheden die de aanvrager laat uitvoeren door een derde, ter uitvoering van de wettelijke taken van een warmtetransportbeheerder (zie artikel 5.6 lid 2 Wcw)? En moet de aanvrager daarbij dan onderscheid maken tussen contracten met derden en contracten met groepsvennootschappen? Zou nader kunnen worden toegelicht (i) wat het doel is van deze bepaling en (ii) welke contracten precies worden bedoeld? Het lijkt ons niet opportuun om kopieën van alle dienstverleningscontracten te verstrekken (denk bijvoorbeeld aan het contract voor facilitaire dienstverlening in het kantoor van de aanvrager).
- **Artikel 5.2 lid 2, onder f, onder 3° en artikel 5.5 lid 1, onder b, lid 3 en lid 4:** de twee opties die worden gegeven (de aanvrager moet zelf een 'kwaliteitstrap investeringswaardig' zijn toegekend of een groepsvennootschap van de aanvrager moet een dergelijke kwaliteitstrap zijn toegekend, waarbij die groepsvennootschap dan ook een 403-verklaring voor de aanvrager moet hebben afgegeven) is voor WTS en haar moedervernootschap Gasunie niet werkbaar. Wij gaan daarom graag met u in gesprek over alternatieve of additionele wijzen waarop de aanvrager kan aantonen over de benodigde financiële bekwaamheid te beschikken.

De twee gegeven opties (zelf een kredietwaardering overleggen, of door een groepsvennootschap met 403-verklaring) komen in diverse artikelen van het Bcw terug. Hoewel die twee opties voor WTS en Gasunie dus niet werkbaar zijn – en wat ons betreft wijziging/aanvulling behoeven – wijzen wij in deze reactie voor de zuiverheid en volledigheid toch op enkele onduidelijkheden ten aanzien van die twee opties:

- Artikel 5.5 lid 1, onder b, onder 1°: door de wijze van formulering – met name door de zinsnede ‘en, indien van toepassing, de groep als bedoeld in artikel 24b van boek 2 van het Burgerlijk Wetboek waartoe de warmtetransportbeheerder behoort,’ – lijkt het alsof daar, indien van toepassing, twee investeringswaardige kredietbeoordelingen moeten worden overlegd: één van de warmtetransportbeheerder en één van de betreffende groepsvennootschap. Dat lijkt ons niet juist. Wat ons betreft volstaat in deze situatie de kredietbeoordeling van de warmtetransportbeheerder.
- Artikel 5.5 lid 1, onder b, onder 2°: het komt ons voor dat ook in dit artikel de zinsnede ‘en, indien van toepassing, de groep als bedoeld in artikel 24b van boek 2 van het Burgerlijk Wetboek waartoe de warmtetransportbeheerder behoort,’ moet worden verwijderd. De warmtetransportbeheerder moet immers kunnen aantonen dat hij beschikt over een rechtsgeldige 403-verklaring (en niet een groepsvennootschap van de warmtetransportbeheerder).
- Artikel 5.5 lid 3: is onze aanname juist dat elk jaar een nieuwe kredietbeoordeling door een erkend kredietbeoordelingsbureau moet worden toegekend (ofwel aan de warmtetransportbeheerder ofwel aan de groepsvennootschap van de warmtetransportbeheerder), ook als de financiële situatie niet is veranderd/verslechterd?
- **Artikel 5.3 lid 1, onder a**: wordt met ‘overschot aan warmte’ bedoeld dat het aanbod van warmtebronnen de lokale warmtebehoefte structureel overstijgt (zie artikel 5.1 lid 6, onder a, Wcw)? Wij zouden het duidelijker vinden als, in plaats van ‘overschot’, dichter wordt aangesloten bij de bewoordingen van artikel 5.1 lid 6, onder a, Wcw.
- **Artikel 5.3 lid 1, onder a**: wat ons betreft past het niet goed dat wordt aangesloten bij ‘de gehele levensduur’ van het warmtetransportsysteem. Het is wat ons betreft juist om aan te sluiten bij de duur van de aanwijzing.
- **Artikel 5.3 lid 1, onder c**: voor ons is niet geheel duidelijk wat wordt verstaan onder ‘het alternatief voor aardgas’? Worden daarmee (alleen) cv-ketels bedoeld, of (ook) gasgestookte warmtenetten?
- **Artikel 5.7 lid 1, onder b**: wij begrijpen dat het van belang is dat de informatie in het exploitatieplan voor (toekomstige) warmtebedrijven en gemeenten altijd toegankelijk en

actueel is. Wij vragen ons echter af of een actualisering per kwartaal nodig en nuttig is. De wijze waarop de warmtetransportbeheerder vorm geeft aan zijn wettelijke taken, de wijze waarop met (schaarste van) transportcapaciteit wordt omgegaan en de goederen en diensten die in verband met het transport van warmte worden aangeboden (zie artikel 5.10 lid 2 Wcw) zal naar onze verwachting niet driemaandelijks wijzigen. Wij geven u graag de suggestie mee om op te nemen dat actualisatie plaatsvindt, indien daartoe aanleiding bestaat. Indien de informatie in het exploitatieplan niet is gewijzigd, lijkt een actualisatie ook niet aan de orde.

- **Artikel 5.8:** in het kader van de Wcw³ hebben wij reeds eerder laten weten dat WTS overweegt om ook zogenoemde 'gemeente-warmtetransportovereenkomsten' (G-WTO's) aan de markt aan te bieden. WTS sluit een G-WTO met een gemeente (of meerdere gemeenten, indien zij samenwerken), vooruitlopend op het proces van het vaststellen van het warmtekavel en/of het aanwijzen van het warmtebedrijf. Zo kunnen een of meerdere gemeenten zekerstellen dat transportcapaciteit – voor het transport van warmte naar/binnen de eigen gemeente(n) – beschikbaar is, zodra een warmtebedrijf voor een warmtekavel is aangewezen en de collectieve warmtevoorziening is aangelegd. Wij zouden u daarom willen verzoeken om aan artikel 5.8 toe te voegen dat onder 'eigen gebruik' ook valt de situatie dat een of meerdere gemeenten transportcapaciteit afnemen ten behoeve van een nog aan te wijzen warmtebedrijf binnen de eigen gemeente(n).

Hoofdstuk 6. Warmteproductie

- **Algemeen:** in het kader van de Wcw⁴ hebben wij u gevraagd of het mogelijk is om – ten behoeve van de duidelijkheid – in (de memorie van toelichting bij) de Wcw expliciet te maken dat het transport van warmte voor industriële processen of productieprocessen, zoals de industriële verbruikers of de glastuinbouw, middels een warmtetransportsysteem valt binnen de Wcw. In de huidige regeling van het Bcw (en van de Wcw) kunnen slechts warmtebedrijven een informatieverzoek indienen bij een producent van restwarmte en gebruikmaken van de regeling omtrent het ter beschikking stellen van restwarmte door producenten. Wij verzoeken u om te overwegen om dit 'ophaalrecht' te verbreden en ook van toepassing te verklaren op andere partijen die baat kunnen hebben bij dit ophaalrecht, zoals industriële gebruikers en de glastuinbouw. Het zal in onze ogen de efficiëntie en doelmatigheid van warmtetransportnetten ten goede komen als alle mogelijke toekomstige

³ Zie de notitie van 13 maart 2024 van WTS aan EZK (Wetsvoorstel Wcw | vragen, suggesties en aandachtspunten).

⁴ Zie de notitie van 13 maart 2024 van WTS aan EZK (Wetsvoorstel Wcw | vragen, suggesties en aandachtspunten).

gebruikers daarvan – niet alleen warmtebedrijven – gebruik kunnen maken van de mogelijkheden die het ophaalrecht biedt.

- **Artikel 6.4:** dit betreft de delegatiebepaling van artikel 6.2 lid 6, onder a, Wcw (en niet van lid 2).
- **Artikel 6.5:** dit betreft de delegatiebepaling van artikel 6.2 lid 6, onder a, Wcw (en niet van lid 2, onder b).
- **Artikel 6.6:** ontbreekt (het Bcw springt van artikel 6.5 naar artikel 6.7).
- **Artikel 6.7:** dit betreft de delegatiebepaling van artikel 6.2 lid 6, onder a, Wcw (en niet van lid 2, onder c).

Paragraaf 7.5. Tariefregulering warmtetransportbeheerder

- **Algemeen:** het is voor WTS als beoogd warmtetransportbeheerder van WarmtelinQ van belang dat haar (operationele) ontwikkelingskosten uit de periode voorafgaand aan regulering (de periode waarin WTS zich nu bevindt dus), (alsnog) tot vergoeding komen via de toegestane inkomsten.

Ecorys wijst hier ook op in haar rapport van 16 december 2022 getiteld 'Uitwerking tariefregulering Wet collectieve warmtevoorziening' en adviseert om dit te adresseren in de regulatorische accountingregels: *"Gasunie noemde als aandachtspunt dat ontwikkelingskosten volgens boekhoudregels niet geactiveerd kunnen worden. Dat betekent dat die kosten niet in de start-GAW landen en dat er geen vergoeding voor zou komen in de tarieven. Dit zou naar onze mening het beste in de regulatorische accountingregels geadresseerd kunnen worden, zodat deze ontwikkelingskosten als ze als efficiënt worden beoordeeld tot vergoeding kunnen komen via de gereguleerde tarieven."*⁵

WTS ziet graag dat in het Bcw wordt geborgd dat de ACM inderdaad zodanige regulatorische accountingregels opstelt, dat de bovengenoemde ontwikkelingskosten daadwerkelijk tot vergoeding komen via de toegestane inkomsten. Graag vervolgen wij het gesprek met u omtrent dit punt.

⁵ Zie: <file:///C:/Users/GU40205/Downloads/Uitwerking+tariefregulering+Wet+collectieve+warmtevoorziening.pdf>, voetnoot 29.

- **Artikel 7.23 lid 5, aanhef en onder a:** als het verschil tussen de werkelijke kosten van de aanleg en ontwikkeling van een warmtetransportnet en de voorziene gevalideerde kosten uitstijgt boven de grens van 15%, moet de warmtetransportbeheerder dit melden bij de ACM (aanhef). Wij stellen voor om onderdeel a met dit uitgangspunt in lijn te brengen door ook daarin de grens van 15% op te nemen. In meer juridische bewoordingen: wij zouden van de 15% marge graag een *non-tipping basket* maken, in plaats van de huidige *tipping basket*.
- **Artikel 7.23 lid 5, onder b:** wij begrijpen het systeem van artikel 7.23 lid 5 als volgt. Als een warmtetransportbeheerder meer dan 15% meerkosten maakt, moet hij aannemelijk maken dat de meerkosten 'niet-beïnvloedbare kosten' zijn (onder a). Als dat lukt, mag de warmtetransportbeheerder de meerkosten terugverdienen. Als dat niet (geheel) lukt, is sprake van (deels) beïnvloedbare meerkosten. Ten aanzien van die beïnvloedbare meerkosten moet de warmtetransportbeheerder dan aannemelijk maken dat sprake is van efficiënte kosten (onder b). Als dat lukt, mag de warmtetransportbeheerder de beïnvloedbare meerkosten terugverdienen. Als dat niet (geheel) lukt, mag de warmtetransportbeheerder (een deel van) de beïnvloedbare kosten niet terugverdienen, omdat die niet efficiënt zijn. Dat betekent dan dat de ACM bij het vaststellen van de toegestane inkomsten – ten aanzien van die beïnvloedbare niet-efficiënte kosten – uitgaat van het deel van de werkelijke kosten van de aanleg en ontwikkeling dat overeenkomt met de gevalideerde voorziene kosten. Als deze lezing van artikel 7.23 lid 5 juist is, is het wat ons betreft verhelderend om onder b het woord 'beïnvloedbare' toe te voegen, zodat onder b als volgt komt te luiden: "wanneer er sprake is van beïnvloedbare meerkosten, dat sprake is van efficiënte kosten". Indien onze lezing van artikel 7.23 lid 5 niet juist is, gaan wij graag met u in overleg over de wijze waarop dit artikel wel moet worden geïnterpreteerd.
- **Artikel 7.25, 7.26 en 7.27:** wij gaan graag met u in overleg over het systeem van de Wcw en het Bcw op dit punt. Het komt ons namelijk voor dat de Wcw en het Bcw hier niet goed op elkaar aansluiten. De Wcw lijkt ervan uit te gaan dat de toegestane inkomsten van de warmtetransportbeheerder op alle tarieven zien: transport, aansluitingen en pompenergie. In artikel 7.25 lid 1 Wcw is immers bepaald dat de ACM de toegestane warmtetransportinkomsten van een warmtetransportbeheerder vaststelt ter uitvoering van de taken, bedoeld in artikel 5.6 lid 1 Wcw. Dit betreft derhalve alle taken van de warmtetransportbeheerder, inclusief de taak om warmtetransportaansluitingen te realiseren (artikel 5.6 lid 1, onder b, Wcw). Het Bcw lijkt er juist van uit te gaan dat de (voorlopige) toegestane inkomsten van de warmtetransportbeheerder slechts op het transport zien en niet op de aansluitingen en pompenergie. In artikel 7.25 lid 1 Bcw is

immers bepaald dat de ACM de voorlopige toegestane warmtetransportinkomsten vaststelt ten behoeve van het tarief voor (slechts) transport. En in artikel 7.25 lid 2 Bcw is bepaald dat de ACM van de voorlopige toegestane warmtetransportinkomsten de kosten verbonden aan de warmtetransportaansluitingen en de pompenergie uitsluit.

Transporttarieven kunnen in onze ogen het beste onderhevig zijn aan ex ante regulering. Daarbij stelt de ACM vooraf toegestane inkomsten vast voor transport, om daarna het door de warmtetransportbeheerder opgestelde tariefvoorstel voor transport daaraan te toetsen (conform de huidige systematiek in het Bcw). Een dergelijke ex ante benadering past bij het uniforme karakter van het warmtetransport en bij de aard van de afspraken met onze klanten. Bij aansluittarieven en de tarieven voor pompenergie daarentegen past in onze ogen ex post regulering, waarbij de ACM géén toegestane inkomsten vaststelt en de warmtetransportbeheerder géén tariefvoorstel doet, maar sprake is van controle achteraf. Een dergelijke ex post benadering past bij het maatwerkarakter van de individuele aansluitingen en het individuele gebruik van pompenergie conform de afspraken met onze klanten. Wij stellen daarom voor om het Bcw (en daarmee ook de Wcw) in deze zin aan te passen.

- **Artikel 7.25 lid 2, artikel 7.26 lid 2 en artikel 7.27 lid 3 en 4:** wat ons betreft is het niet nodig om onderscheid te maken tussen entry en exit warmtetransportaansluitingen; de wijze van tarifiering verschilt niet al naar gelang het een entry of exit aansluiting betreft. Wat stellen dan ook voor om – ter vereenvoudiging – slechts te spreken van (i) CAPEX warmtetransportaansluiting, (ii) OPEX warmtetransportaansluiting en (iii) pompenergie.
- **Artikel 7.25 lid 3:** in de nota van toelichting staat op pagina 66, onder het kopje ‘Toegestane warmtetransportinkomsten’, de volgende zin: *“De verwachting is dat de gecontracteerde capaciteit goed te voorspellen is, omdat contracten voor een lange periode worden gesloten.”* Wij stellen voor om deze zin uit de nota van toelichting te schrappen, omdat de warmtetransportbeheerder de gecontracteerde capaciteit niet of nauwelijks kan beïnvloeden en ook niet (goed) kan voorspellen.
- **Artikel 7.26 lid 5:** het is ons nog niet geheel duidelijk hoe de warmtetransportbeheerder in het geval van een exploitatiesubsidie aan moet geven welk deel van de tarieven worden vergoed met de subsidie en welk deel van de tarieven in rekening wordt gebracht bij de afnemers. Wij gaan hierover graag met u in gesprek.

- **Artikel 7.25 lid 4 en 5:** in de nota van toelichting wordt in paragraaf 7.7.2 ('Omzetregulering en nacalculaties') verwezen naar artikel 7.25, zesde en zevende lid. Als wij het goed zien, moet dit het vierde en het vijfde lid van artikel 7.25 zijn.
- **Artikel 7.27 lid 8:** wij willen graag de mogelijkheid hebben om bepaalde klanten (zogenoemde *launching customers*) een korting op het transporttarief te geven. Wij waarderen het dat deze mogelijkheid in artikel 7.27 lid 8 wordt geboden. Wij hebben echter twijfels bij de precieze formulering en het gekozen ijkpunt (voorafgaand aan het eerste warmtetransportinvesteringsplan) en gaan daarover graag met u in overleg.
- **Artikel 7.28 lid 2, 3 en 4:** wij vragen ons af of het bepaalde in deze leden meerwaarde heeft en gaan daarover graag met u in overleg. Specifiek ten aanzien van het bepaalde in lid 4 geldt dat de variabele elementen niet variëren aan de hand van de gecontracteerde capaciteit of de getransporteerde warmte, maar aan de hand van het benodigde beheer en onderhoud per warmtetransportaansluiting (inclusief vervangingsinvesteringen).

* * *